

Bu dünyaya her gelen göçmek için gelir

Bu dünyaya her gelen göçmek için gelir. Ey nefis! Sen bu dünyaya yerleşmeye gelmedin. Sen buraya ev kurmaya, kök salmaya, sonsuza kadar kalmaya gelmedin. Sana verilen ömür, bir konaklama müddetidir; sana verilen beden, bir emanet elbisedir; sana verilen mal, makam, evlat, sıhhat ve imkânlar ise imtihan sofrasına konulmuş nimetlerdir.

Dört Satıra Sığan Büyük Hakikat

Hayât b. Kays el-Harrânî Hazretlerine nisbet edilen şu söz, insanın dünyadaki vazifesini dört satıra sığdırır:

Bu dünyaya her gelen göçmek için gelmiştir.

Fâniden bekâya geçmek için gelmiştir.

Hak ile bâtilı seçmek için gelmiştir.

Madde ile mânâyâ bakmak için gelmiştir. Hayât b. Kays el-Harrânî Hazretleri (Kuddise Sirruhu)

Bu dünyaya her gelen göçmek için gelir

Ey insan! Sen bu dünyaya kalmak için gelmedin. Beşikle başlayan yolculuğun, kabir kapısına doğru akar. Her doğan, aslında bir gün gidecek olan yolcudur. Dünya seni misafir eder; fakat ebediyen tutmaz. Evler, şehirler, makamlar, dostlar, sofralar, sevinçler... Hepsi yol üstündeki menzillerdir. Sen ise bu menzillerde oyalanıp asıl gidişini unutursan, en büyük aldanışa düşersin.

Her gelen gidiyor. Her açan soluyor. Her yükselen iniyor. Her toplanan dağılıyor. Her sevilen ayrılıyor. Senin “benim” dediğin ne varsa, bir gün senden alınacak. O halde asıl akıl, alınacak olana bağlanmak değil; alınmayacak olana yönelmektir.

Fâniden bekâya geçmek için gelir

Bu dünya fânidir; yani elde durmaz, gönülde kalmaz, insana vefa etmez. Bugün gençlik var, yarın ihtiyarlık gelir. Bugün sıhhat var, yarın hastalık gelir. Bugün yanında olanlar var, yarın ayrılık gelir. Fakat insan yok olmak için yaratılmamıştır. Fâni dünyadan bâki âleme geçmek için yaratılmıştır. Ölüm, iman ehli için karanlık bir yokluk değil; dünya gurbetinden ebediyet yurduna açılan kapıdır.

Ey nefis! Sen fâniyi bâki zannettin. Geçici olanı kalıcı bildin. Bir gün elinden çıkacak şeylere kalbini bağladın. Seni toprağa kadar götürecek bedenle övündün; kabir kapısında bırakacağın malınla gururlandın; bir nefes sonra sende kalacağı garanti olmayan hayatı kendinin sandın.

Hak ile bâtilı seçmek için gelir

İnsan bu dünyaya sadece yaşamak için değil, doğruyu seçmek için gelir. Hak ile bâtil önüne konur. Bir tarafta Allah'ın emri, diğer tarafta nefsin arzusu vardır. Bir tarafta kulluk, diğer tarafta gaflet vardır. Bir tarafta ebedî saadet, diğer tarafta geçici lezzet vardır. Ey nefis! Sen her tercihinle sadece bir işi seçmiyorsun; aslında gideceğin yolu seçiyorsun. Bugünkü küçük seçimlerin, yarın büyük akıbetini hazırlıyor.

Ey nefis! Her gün önüne iki yol konuluyor: Biri Allah'a götüren yol, diğeri hevâna götüren yol. Biri kulluk, diğeri gaflet. Biri tevazu, diğeri kibir. Biri şükür, diğeri nankörlük. Sen her tercihinle aslında kendini seçiyorsun; ya ebedî saadete yürüyorsun ya da kendi ayağınla hüsrana gidiyorsun.

Madde ile mânâyâ bakmak için gelir

Gafil insan maddeye bakar, orada kalır. Mümin ise maddeye bakar, arkasındaki mânâyı görür. Bir lokmada sadece yemek değil, Rezzâk'ın ikramını görür. Bir çiçekte sadece renk değil, Sâni-i Hakîm'in sanatını görür. Bir musibette sadece acı değil, terbiye ve ikaz görür. Bir ölümde sadece ayrılık değil, ebediyet kapısını görür. İşte insanın farkı buradadır: Göz maddeyi görür; iman mânâyı okur.

Ey nefis! Sen maddeye bakıp mânâyı unutursan, en parlak nimetleri bile karanlık görürsün. Fakat mânâ ile bakarsan, bir çiçekte rahmeti, bir lokmada ikramı, bir nefeste ihsanı, bir musibette terbiyeyi, bir ölümde ebediyet kapısını görürsün.

Ey Nefis, Kendine Gel

Ey nefis! Sen göçü unutup dünyayı vatan sandın. Fâninin peşinde koşup bâki olanı ihmal ettin. Hak önünde açık dururken bâtilın süslü perdesine aldandın. Maddeye takılıp mânâyı kaybettin. Hâlbuki ömür azalıyor, yol kısalıyor, hesap yaklaşıyor. Bugün hâlâ nefesin varsa, bu sana verilmiş yeni bir fırsattır. Dön. Uyan. Hazırlan. Çünkü bu dünyaya her gelen göçmek için gelir; fakat akıllı olan, göçmeden evvel ağızğını hazırlar.